

1 לְיָרִיד - יום השוק של עובדי בוכבים ומזלות ביום חגם, ולזקחים
 2 מהם בזול בהמה, עבדים ושפחות, בתים, שדות וקרמים, שאף
 3 שהוא יום חגם, כיון שרק עתה מוצא בזול, ואחר כך ימצא רק
 4 ביוקר, הרי זה כדבר האבד, וכוּתב שטר מכירה ומעלה אותו
 5 לחתום עליו בערפאות - בבית המשפט שלהן, מפני שהוא כמציל
 6 מידן מה שקנה מהם שלא יפסידנו, שרק עתה ימצא עדים לחתום
 7 על השטר.

8 היתרים שהתירו חכמים במועד משום מעשי הדיוט: רב שרא
 9 לחייב בר אשי למיגדל אותי - לעשות מצודות דגים בהולא
 10 דמועדא, כדי לצוד בהם דגים לצורך המועד, מאי טעמא, משום
 11 שמעשה הדיוט הוא. אבל לעשות איולי - מצודות של עופות
 12 במועד אסור, מאי טעמא, שמעשה אומן הוא. ורב יהודה שרא לאמי
 13 תנוקא - [עושה התנורים] למיגדל תנווי - לעשות תנורים חדשים
 14 במועד, ולרבה בר עשבי התיר למיגדל מהולתא - לעשות נפה
 15 לצורך המועד, משום שאלו מעשי הדיוט.

16 מקשה הגמרא על ההיתר בתנור: איני - וכי כך הוא, והא הני רבה
 17 בר שמואל ברייתא, ושון רבי אליעזר וחכמים שנחלקו (לעיל י)
 18 האם מותר לגמור מלאכת העמדת תנור במועד, שאין גודליו -
 19 עושים תנור לכתחילה במועד. מתרצת הגמרא: לא קשיא, כאן -
 20 רבי יהודה שהתיר לעשות תנור הוא בימות החמה, כגון בחול
 21 המועד פסח, שהתנור העשוי מטיט מתייבש מהר, וניתן לאפות בו
 22 כבר במועד, כאן - בברייתא האוסרת מדובר בימות הנשמים, כגון
 23 בחול המועד סוכות, שכיון שלא יתייבש הטיט במועד, הרי זו
 24 טירחה שלא לצורך המועד.

משנה

25 דיני תיקון הבית וכליו לצורך המועד: עושין במועד מעקה לגג
 26 ולמרפסת כשהוא מעשה הדיוט, אבל לא כשהוא מעשה אומן [א].
 27 וכן שפין את הסדקין - סותמים בטיט סדקי התנור, ומעגילין אותן
 28 במעגילה - ואף גוללים בקרקע התנור עץ עגול גדול לסתום
 29 הסדקים, ולוחצים עליהם ביד וברגל לסותמם, אבל לא יסתמום
 30 במחלצים - בעץ העשוי בצורת רגל, שדוחקו על הטיט שבתנור
 31 לסתום הסדקים, שהוא מעשה אומן יותר ממעגילה.

32 דין נוסף: הצייר של דלת הנכנס בחורי המפתן והמשקוף והדלת
 33 סבה עליו, והצינור - חור שבמפתן שבו נכנס הצייר, והקורה שעל
 34 הפתח, והמנעול והמפתח של דלת, שנשברו, מתקנן במועד, אף אם
 35 נשברו קודם המועד, ובלבד שלא יתבויין קודם המועד להמתין
 36 ולעשות מלאכתו במועד שאז פנוי ממלאכה.

37 דין מלאכה לצורך המועד: וכל כבשין - דגים ושאר מאכלים
 38 שכובשים במלח, שזמן כבישתם קצר שהוא יכול לאכול מהן
 39 במועד, כבשין במועד לצורך המועד.

גמרא

40 שנינו במשנה: עושין מעקה לגג ולמרפסת מעשה הדיוט וכו'.
 41 מבררת הגמרא: היכי דמי מעשה הדיוט. משיבה הגמרא: רב יוסף
 42 אמר, עושה המעקה בהוצא - ענפי דקל ורפנא - מין אילן, שעושה
 43 גדר מענפיו, וקולע בה ענפי הדקל. במתניתא תנא - בברייתא
 44 שנינו, צר בצרור - מניח אבנים זו על זו, ואינו טח אותן בטיט
 45 לחברן.

46 שנינו במשנה: שפין את הסדקין ומעגילין אותן במעגילה ביד וברגל.
 47 מקשה הגמרא: השתא במעגילה אמרת דשרי, אף שזה קצת מעשה
 48 אומן, ביד וברגל שאינו מעשה אומן כלל מיבעיא - וכי צריך לומר
 49 שמתור. מתרצת הגמרא: המשנה אינה מתירה במעגילה, והכי
 50 קאמר, שפין את הסדקין ומעגילין אותן בעין מעגילה ביד וברגל,
 51 אבל לא במחלצים ולא במעגילה ממש [ג].

52 שנינו במשנה: הצייר והצינור והקורה והמנעול והמפתח שנשברו
 53 מתקנן במועד. משמע שמתור לתקנם אף בפטיש. מקשה הגמרא:
 54 ורמינהי, שנינו במשנה (מעשר שני פ"ה מט"ו), עד ימיו של יוחנן כהן

59 גדול היה פטיש מכה בירושלים כו' במועד לעשות מלאכת דבר
 60 האבד. ויש לדייק, עד ימיו אי, מכאן ואילך לא, ואף לצורך דבר
 61 האבד אסור, משום שמשמיע קול. מתרצת הגמרא: לא קשיא, כאן
 62 - יוחנן כהן גדול גזר בהכאה דנפתי שהפטיש הוא קורנס המכה
 63 על ברזל ומשמיע קול גדול, וכאן - משנתנו התירה בהכאה דנגרי
 64 שמכה בפטיש על עץ ואינו משמיע קול גדול.

65 רב חסדא חולק: מתקיף לה רב חסדא, לפי זה יאמרו, קלא רבה -
 66 קול גדול אסור, ואילו קלא זוטא - קול קטן שרי, ויוחנן כהן גדול
 67 גזר על כל הכאה בפטיש. אלא אמר רב חסדא, לא קשיא, הא -
 68 משנתנו התירה במגלי - רק במטורים גדולים שאינם משמיעים
 69 קול כלל, והא - יוחנן כהן גדול גזר בהצני - בפטישים משמיעים
 70 קול. תירוץ אחר: רב פפא אמר, כאן - משנתנו התירה קודם
 71 הגזירה של יוחנן כהן גדול, וכאן - יוחנן כהן גדול אסר לאחר
 72 גזירה, כלומר שהוא עצמו גזר על כך. תירוץ נוסף: רב אשי אמר,
 73 הא - יוחנן כהן גדול אסר להכות בפטיש בלא שינוי כרבי יהודה
 74 (לקמן יב) שאף בדבר האבד אין לעשות מלאכה בלא שינוי, והא -
 75 משנתנו התירה להכות אף בלא שינוי כרבי יוסי (שם) שהתיר
 76 מלאכה בדבר האבד אף בלא שינוי. דאמר רבי יצחק בר אבדימי,
 77 מאן תנא שמצריך שינוי במועד בדרך האבד, הרי הוא דלא כרבי
 78 יוסי שאמר (שם) שמי שאירע לו אבל או אונס קודם המועד והיה
 79 אסור במלאכה, ויש לו יין בתוך הבור והושש שמא יתקלקל,
 80 מריקו לחבית ומכסה בלא שינוי.

81 הגמרא מביאה הנהגה כרבי יוסי: אמר רבינא, כמאן מדלינן האידינא
 82 קביותא דרשא בהולא דמועדא - כדעת מי אנו נוהגים היום
 83 להגביה קורה שעל הפתח שיצאו ממנה המסמרים במועד בלא
 84 שינוי, כמאן, כרבי יוסי שהתיר מלאכה בדבר האבד בלא שינוי.
 85 שנינו במשנה: כבשין שהוא יכול לאכול במועד כובשין.

86 מביאה הגמרא מעשה: בדייתא לפאי - אנשי מקום ששמו 'לבאי'
 87 השוכן על שפת הנהר 'בדייתא' פוורי - עשו דרך למי הנהר
 88 שיצאו ממנו, ונשתתרו שם הרבה דגים, ואויל כולי עלמא - הלכו
 89 כל אנשי המקום במועד לנהר, וצודו איתו פוורא - צדו והביאו
 90 עמם הרבה דגים, שרא להו רבא למימלח מיניהו - למלוח חלק
 91 מהם בהרבה מלח לשמרם. אמר ליה אפי, והא תנן במשנתנו,
 92 שרק כבשין שהוא יכול לאכול מהן במועד כובשין, ואלו לא ניתן
 93 לאכול במועד מרוב מליחותם, ומדוע התרת למלחם שלא לצורך
 94 המועד. אמר ליה רבא, ביון דמעיקרא ארעיתא דאכילה איתתניהו -
 95 שמתחילה הביאו הדגים על דעת לאוכלם במועד, ואי שביק להו
 96 פסדי - ואם יניחום בלא מליחה יתקלקלו, בפרקמטיא האבד דמי
 97 - דינם כסחורה שאם לא ימכרנה במועד תיפסד שמוותר למכרה,
 98 ושרי למלוח הדגים.

99 גירסא אחרת במעשה: ואיבא דאמרי - יש אומרים, שמתחילה שרי
 100 להו רבא מצד מיל איתו ומימלח - ללכת ולצוד הרבה דגים
 101 ולהביאם ולמולחם כדי לשמרם. אמר ליה אפי, והא תנן כבשין
 102 שהוא יכול לאכול מהן כובשין תנן, ואלו אינם ראויים לאכילה
 103 במועד. אמר ליה רבא, הני נמי מתאכלי אנב איצא - נאכלים
 104 לאחר סחיטה והדחה במים להוציא המלח, כי הא דשמואל עבדו
 105 ליה שיתין איצאי ואכל - כפי שעשו לשמואל שסחטו דגים מלוחים
 106 והדיחו במים שישים פעמים, ואכלם. וכן רבא עצמו איקלע לבי
 107 ריש גלותא, ועבדי ליה שיתין איצאי ואכל. וכן רב איקלע במועד
 108 לבי רב שפיר, איתו לקמיהו ההוא פוורא - הגישו לפניו דג
 109 תילתא בישולא - ששליש ממנו מבושל, ותילתא מילתא - שליש
 110 ממנו מלוח וסחטו והדיחוהו במים, ותילתא פוורא - שליש ממנו
 111 צלוי.

112 כמה מאמרים בענין צורת האכילה הראויה בדגים: אמר רב, אמר
 113 לי אדא ציידא - [הצייד], פוורא - דג, סמוך למיסרתיא מעלי - טוב
 114 יותר לאכילה בסמוך להסרתו מבזמן צידתו. ואמר רב, אמר לי
 115 אדא ציידא, פוורא כך ראוי לנהוג בו, פווריא פאוחה - לצלותו
 116 במלח, שהוא נקרא אחיו כיון שנברא מן המים כדגים, ואחר כך
 117 אפוקיה פאבחה - ליתנו במים צוננים הנקראים אביו כיון שנברא

17 יוכל לחזור בתשובה, שאז הרי אין זה מפני שתמיד יהיה נפרד
18 מהקב"ה, אלא גם שניה בודדת זו של היפרדות מהקב"ה, בשעת
19 מעשה החטא – מספיקה לו, שלא להשתחוות לעבודה זרה. וכל
20 כך למה? ובאיזה כוח? ותינו – הרי זה, מפני אור ה' המלכש
21 בנפשם – של בני ישראל,
22 בנזכר לעיל, שאינו –
23 אור ה' זה אינו בנתינת
24 זמן ושעה כלל, אלא
25 למעלה מהזמן, ושליט
26 ומושל עליו, – על הזמן,
27 בנודע⁴. – כל האמור הוא
28 בקשר לשאלה, איך נותנת
29 האהבה המסותרת ליהודי
30 את הכוח לשלוט ביצר הרע שלו ולהימנע מלעשות עבירה –
31 "סור מרע". להלן תוסבר פעולתה של האהבה המסותרת
32 ב"ועשה טוב", בצורה החיובית של קיום המצוות:

ליקוטי אמרים

תשובה אין לך דבר שעומד בפני התשובה. ואעפ"כ
כל איש ישראל מוכן ומזומן למסור נפשו על קדושת
ה' שלא להשתחוות לע"ז אפי' לפי שעה ולעשות
תשובה אח"כ והיינו מפני אור ה' המלוכש בנפשם
כנ"ל שאינו בבחי' זמן ושעה כלל אלא למעלה מהזמן
ושליט ומושל עליו כנודע.

1 בתשובה, אך מי שסומך בשעת החטא על כך שלאחר מכן יחזור
2 בתשובה – לא עוזרים לו מלמעלה בכך ולא נותנים לו את
3 ההזדמנות לכך. אבל אם דחק השעה ועשה תשובה – אין
4 לך דבר שעומד בפני התשובה]. – תשובה עוזרת תמיד. הרי
5 שגם בעבודה זרה היה
6 יכול להסתמך שלאחר
7 החטא לא יהיה נפרד
8 מהקב"ה, על-ידי
9 ה"תשובה" שיעשה. ואפי'
10 על-פיכך, כל איש
11 ישראל מוכן ומזומן
12 למסור נפשו על קדושת
13 ה', שלא להשתחוות
14 לעבודה זרה אפילו לפי שעה ולעשות תשובה אחר-כך, –
15 כלומר: הוא ימסור את נפשו, גם כשירצו לאלץ אותו
16 להשתחוות לעבודה זרה לשניה אחת בלבד, ולאחר שניה זו –

יום שבת קודש כ"ז שבט

מורה שיעור לשנה מעוברת: מעמ' 62, והן בבחי' ועשה... עד עמ' 62, עבודת הצדקה.

48 פסיק פומיה מגרסא, – פיו לא פוסק מללמוד, דבר שדורש
49 יגיעה עצומה. וכמאמר רז"ל⁵: "לעולם ישים אדם עצמו על
50 דברי תורה כשור לעל
51 ובחמור למשאוי", וכן
52 לתפלה בכונה – שתהיה
53 מתוך יגיעה, ככל פחו
54 ממש, וכן פעבודת ה'
55 שהיא בדבר שבמזון,
56 כמו עבודת הצדקה; –
57 מנויים כאן שלשה דברים
58 – שלשה העמודים
59 שעליהם העולם עומד:
60 "תורה, עבודה (שתפילה
61 היא במקום קרבנות),
62 גמילות חסדים".

ליקוטי אמרים

והן בבחי' ועשה טוב

להתגבר כארי בגבורה ואומץ הלב נגד היצר המכביד
את גופו ומפיל עליו עצלה מבחי' יסוד העפר שבנפש
הבהמית מלהטריח גופו בזריזות בכל מיני טורח ועבוד'
משא בעבודת ה' שיש בה טורח ועמל כגון לעמול
בתורה בעיון ובפה לא פסיק פומיה מגרסא וכמארו"ל
לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול
ובחמור למשאוי וכן לתפלה בכונה בכל כחו ממש וכן
בעבודת ה' שהוא בדבר שבמזון כמו עבודת הצדקה

33 ותינו בנתינת "ועשה טוב", – ביכולת האדם לנצל את כוחה
34 של האהבה המסותרת, כדי להתגבר כארי בגבורה ואומץ
35 הלב נגד היצר, – הרע,
36 המכביד את גופו ומפיל
37 עליו עצלה, – שהיא
38 (העצלות) מבחינת יסוד
39 העפר שבנפש הבהמית,
40 כפי שלמדנו בפרק
41 הראשון, מלהטריח גופו
42 בזריזות ככל מיני טרף
43 ועבודת משא בעבודת
44 ה', שיש בה טרף ועמל,
45 כגון: לעמל בתורה
46 בעיון ובפה – לדבר דברי
47 תורה באופן של לא

3. פרק יט. 4. על המלים "שאינו וכו' אלא למעלה מהזמן, ושליט ומושל עליו. – העיר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "וי"ל שאומר בזה ב' ענינים: מצד למעלה מן הזמן כל ענין (אפי' דרגע יש בו ענין דנצחיות, וכדלקמן בקדושה. אלא שבענין דלעו"ז תשובה עוקרתו) נצחי הוא. (ב) מצד ושליט ומושל עליו אפשר דענין דלפי שעה יהפך להיות נוגע יותר מזה דזמן ארוך". 5. עבודה זרה ה, ב.

המשך ביאור למס' מועד קטן ליום ראשון עמ' א

6 על מיטתו מיד אחריה. ואמר רב, אמר לי אבא ציידא, האוכל
7 בנזרא תחלי וחלבא, מוטב שישתה אחריהם מים ולא שיכרא – מים
8 ולא שכר, ואם אין לו מים, ישתה אחריהם שיכרא ולא חמרא –
9 שכר ולא יין.

1 מהם (עירובין כז), ומיכלי בכריה – ולאכלו בבנו, כלומר בציר היוצא
2 ממנו, ואשתי עליה אבות – שותים אחריה מים הנקראים אביו
3 כאמור. ואמר רב, אמר לי אבא ציידא, האוכל בנזרא או תחלי
4 [–שחליים], וחלבא [–חלב], ליטעון גופא – ישא גופו, כלומר ילך
5 הרבה לאחר אכילתם קודם שישן, ולא ליטעון פוריא – ולא יישן

57 שומר בית המרחץ ומשמש שם לרבים, והגיע עת הרגל שהרבים
 58 מסתפרים ומתרחצים לכבודו, ואין שם אומן לאלו אלא הוא, הרי
 59 זה יעשה, שהרי יפסיד אם לא יעבוד, וגם שהוא צורך רבים.
 60 הברייתא מבארת דיני מלאכת אבל: האריסין העובדים בשדה
 61 תמורת שליש או רביע מיבול השדה, והחכירין – המקבלים עבודה
 62 בשדה בחכירות תמורת חלק קבוע מיבול השדה שנותנים
 63 לבעליה, והקבלנין – העובדים בשדה בקבלנות תמורת סכום
 64 מסוים של פירות, שנעשו אבלים באמצע עבודתם, הרי אלו יעשו
 65 אחרים בשבילן, שאם לא ימשיכו עבודתם יפסידו שכרם ובעל
 66 השדה יפסיד יבולו. החמרין, הגמלין, והספנין – מנהיגי החמורים
 67 הגמלים והספינות, שאירע להם אבל, הרי אלו לא יעשו עבודה
 68 חדשה בימי אבלם, שהרי אינם מושכרים לאחר. ואם היו מוחקרין
 69 או מושקרין הם או בהמתם אצל אחרים קודם שאירע האבל, שאם
 70 לא יעבדו יפסידו שכר כל אותו חודש ותתעכב עשיית מלאכת
 71 החוכרים או השוכרים, הרי אלו עצמם יעשו המלאכה. אמנם
 72 שכיר יום שנעשה אבל, אפילו אם נשכר לעבוד בעיר אחרת שאין
 73 מכירים אותו שם ואין חשש של מראית עין, מכל מקום לא יעשה
 74 המלאכה, כיון שיכול לחזור בו (ב"ק קטז) ומפסיד בחזרתו רק מעט.
 75 היתה מלאכת אחרים בידו של האבל לעשותה, אף על פי
 76 שפקיבולת היא אצלו, שמקבל עבודה תמורת סכום מסוים, מכל
 77 מקום לא יעשה, שהרי יכול לסיים מלאכתו כל זמן שירצה, ורוצה
 78 למהר רק כדי להרויח לעצמו.
 79 מקשה הגמרא: מלשון 'אף על פי שפקיבולת' משמע ולא מיבעיא
 80 לומר בשאינה קיבולת – שאינו עושה המלאכה בקיבולת ואינו
 81 יכול לעשותה כל זמן שירצה, שלא יעשה, הרי אדרבה, בקיבולת
 82 כדרייה דמי – נחשב החפץ כשלו שהרי מקבל המלאכה בסכום
 83 קצוב ויכול לסיימו בכל זמן שירצה, ומסתבר יותר לאסור
 84 המלאכה באופן זה יותר משכירות.
 85 מתרצת הגמרא: אלא אימא בלשון הברייתא, שבין קיבולת בין
 86 שאינה קיבולת לא יעשה, שגם בשכירות יכול לעכב עשיית
 87 המלאכה עד לאחר האבל, ומה שממהר בה הוא כדי להרויח
 88 לעצמו[א].
 89 המשך סיום הברייתא: היתה מלאכתו של האבל ביד אחרים
 90 לעשותה עבורו בקבלנות, בביתו לא יעשו אותה, שמא יחשדוהו
 91 הרואים שמסייע לעושים במלאכה או ששכרם למלאכה זו בימי
 92 האבל, ובבית אחר שאין חשדות אלו יעשו לו המלאכה.
 93 הגמרא מביאה מעשה בענין מלאכת האבל שבו מוזכרת ברייתא
 94 זו: מריון בריה דרבין, ומר בריה דרב אחא בריה דרבא, תנה להו
 95 ההוא גמלא דתורא – [צמד בקר] בחדרי חרדים – ביחד, שלכל אחד
 96 מהם היה שור, ונהגו שיעבוד כל אחד בשני השוורים יחד
 97 בשותפות. איתרעא ביה מילתא – אירעה אבילות במר בריה דרב
 98 אחא בריה דרבא, ופסקיה לגמליה – וניתק הצמד, שהוציא שורו
 99 ממנו, כיון שאף בהמת האבל אסורה במלאכה (שמחות פ"ה ה"א),
 100 וסבר שאף על ידי אחר אסור.
 101 מביאה הגמרא קושיא על מעשהו של מר: אמר רב אשי, גברא רבא
 102 במר בריה דרב אחא עביד קבי, והרי נהי דלפסידא דידיה לא תניש
 103 – אף שלהפסדו שאינו חורש בשדה אינו חורש, מפני שאבל הוא
 104 ואסורה בהמתו במלאכה, אדאחרים – וכי גם להפסד אחרים,
 105 דהיינו הפסדו של מריון שאין השור חורש בשדה של שניהם לא
 106 תניש, והא תניא בברייתא לעיל, אם היו החמרים והגמלים
 107 והספנין מושקרין או מוחקרין אצל אחרים קודם שנעשו אבלים,
 108 הרי אלו יעשו, שכבר נשכרו למלאכה ואם לא יעבדו יפסידו
 109 השוכרים. והרי אף כאן אם שורו לא יעבוד, לא יוכל מריון לחרוש
 110 שדהו, ומדוע הוציא מר בריה דרב אחא את שורו מן הצמד
 111 המשותף.
 112 מיישבת הגמרא טעמו של מר: והוא סבר, שאדם חשוב שאני שיש
 113 לו להחמיר על עצמו שלא ילמדו ממנו להקל יותר, ואסור לו
 114 להקל אף אם יפסידו אחרים על ידו.

פרק שני - מי שהפך

1 פרק זה עוסק באופנים שונים שהתירו לעשות בהם מלאכה משום
 2 דבר האבד או צורך המועד.
 3

משנה

4 דין אדם שלא הספיק לגמור מלאכת עשיית השמן עד המועד: מי
 5 שהפך את ויתיו, כלומר שלקטם מן האילן ונתנם במעטן שיתרכבו
 6 ויתבשלו, והכינם בכך ליתנם בקורת הבד לסחטם ולעשות שמן,
 7 ואירעו אצל שאסור בעשיית מלאכה ואינו יכול להתעסק בהם, או
 8 אירע לו אונס קודם הרגל, או שהתעוהו פועלים ששכרם קודם
 9 הרגל לסחוט הזיתים ולא באו, ולכן לא הספיק לסחוט הזיתים
 10 קודם הרגל, ואם ימתין עד לאחר המועד יפסיד הרבה, נחשב דבר
 11 האבד, ולכן מועד עליהם קורה ראשונה לסחטם, כלומר פעם אחת,
 12 ומניחה לקורה ואינו סוחט פעם שניה עד לאחר המועד, שלאחר
 13 סחיטה אחת שוב אין הזיתים נפסדים אף אם יסחטם שוב רק לאחר
 14 המועד, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר, זולתה – שופך הזיתים לתוך
 15 בית הבד וסוחטם, וגומר הסחיטה בקורה גם בפעם שניה ושלישית,
 16 ונה – מכסה כדי השמן, וכל זה בדרבנן בלא שינוי.
 17

גמרא

18 מקשה הגמרא: פתח התנא במשנה באבד, ומשמע שדן באדם
 19 שאירע לו אבל ואסור במלאכה, ופיים לומר את דינו במועד, ולא
 20 פירש הדין באדם שאירע לו אבל.
 21

22 מתרצת הגמרא: אמר רב שישא בריה דרב אידי, זאת אומרת,
 23 שדברים המותרין במועד משום דבר האבד, אסורים בימי אבדו,
 24 ולכן אף שהתיר התנא במועד לא אמר כך לגבי אבל.
 25

26 תירוץ אחר: רב אשי אמר, לעולם מלאכת דבר האבד מותרת
 27 באבל, והתנא לא מיבעיא קאמר – בדרך 'אין צריך לומר' אמר
 28 דבריו, לא מיבעיא בימי אבדו דאיסור מלאכה בו מדרבנן הוא, ושרי
 29 – והתירו דבר האבד, אלא אפילו במועד דאיסור מלאכה בו
 30 מדרבנן, נתנה לחכמים להכריע איוז מלאכה לאסור (הגיגה יח),
 31 ובמקום פסידא שרו רבנן.
 32

33 רביה לדעת רב שישא בריה דרב אידי: תניא בברייתא בנותיה דרב
 34 שישא בריה דרב אידי, אלו דברים העושים לאבד בימי אבדו, ויתו
 35 הפוכין קודם האבלות, מוענין לו אותם תחת הקורה, וכדו פתוח
 36 מותר לגוף, ופשתנו להעלות מן המשקה – [מים ששורים בהם
 37 פשתן], וצמרו להעלות מן היורה – [דוד מלא צבע], שכל אלו אם
 38 לא יעשו אותם יפסדו, ולכן התירו לאחרים לעשותם בשבילו, אך
 39 האבל עצמו לא יעשה אף שהם דבר האבד. ומוכח כרב שישא,
 40 שגם דברים המותרים במועד אסורים לאבל עצמו לעשותם.
 41

42 הברייתא ממשיכה בדיני אבל: ומרביצים – משקים מעט את שדהו
 43 משתגיע עונת המים שלו – שהיה המנהג אצל בעלי השדות לחלק
 44 ביניהם את השקאת השדות, ובכל יום או כל שבוע היה משקה
 45 אחד מהם את כל השדות שבקעה, ואם אותו שהגיע תורו
 46 להשקות היה אבל, ישקו אחרים בשבילו כדי שלא יפסידו בעלי
 47 השדות, רבי יהודה אומר, אף זורעין לו שדה ניר שחרשה קודם
 48 האבלות ושדה העומדת לזריעת פשתן, שאם לא יזרעם יפסידו.
 49 אמרו לו חכמים, אין להתיר זאת, שהרי אף אם לא תזרע השדה
 50 החרושה בבכיר – בחרישה מוקדמת זו, תזרע באפסל – בחרישה
 51 מאוחרת יותר, ואין זה הפסד גדול, וכן בשדה העומדת לפשתן אם
 52 לא תזרע פשתן, תזרע ממין אחר, וכיון שאין בזה הפסד גדול אסור.
 53 הברייתא חוזרת לענין סחיטת הזיתים לאבל: רבן שמעון בן גמליאל
 54 אומר, אם היו ויתיו של אבל הפוכין בבית הבד לסחיטה, ואין שם
 55 אומן היודע לסוחטם אלא הוא, וכן בידו לגוף ואין שם אומן אלא
 56 הוא, פשתנו להעלות מן המשקה וצמרו להעלות מן היורה, ואין שם
 57 אומן אלא הוא, כיון שדבר האבד הם ואין אחרים יכולים לעשותם
 58 הרי זה יעשה בעצמו בצניעה משום מראית העין. יתר על כן אמר
 59 רבן שמעון בן גמליאל, שאם היה האבל אומן לרבים וספר, וכלן –